

ZANEMARENA BAŠTINA

Kako smo napravili
„Mali rječnik kajkavskoga
govora stubičkoga kraja”

OŠ Donja Stubica

MALA KAJKAVIANA

Grupa izvannastavnih aktivnosti koja već 17 godina djeluje u OŠ Donja Stubica. Bavi se stvaralaštvom na kajkavskom jeziku. Voditeljica je školska knjižničarka Danica Pelko.

POJAVIO SE PROBLEM.

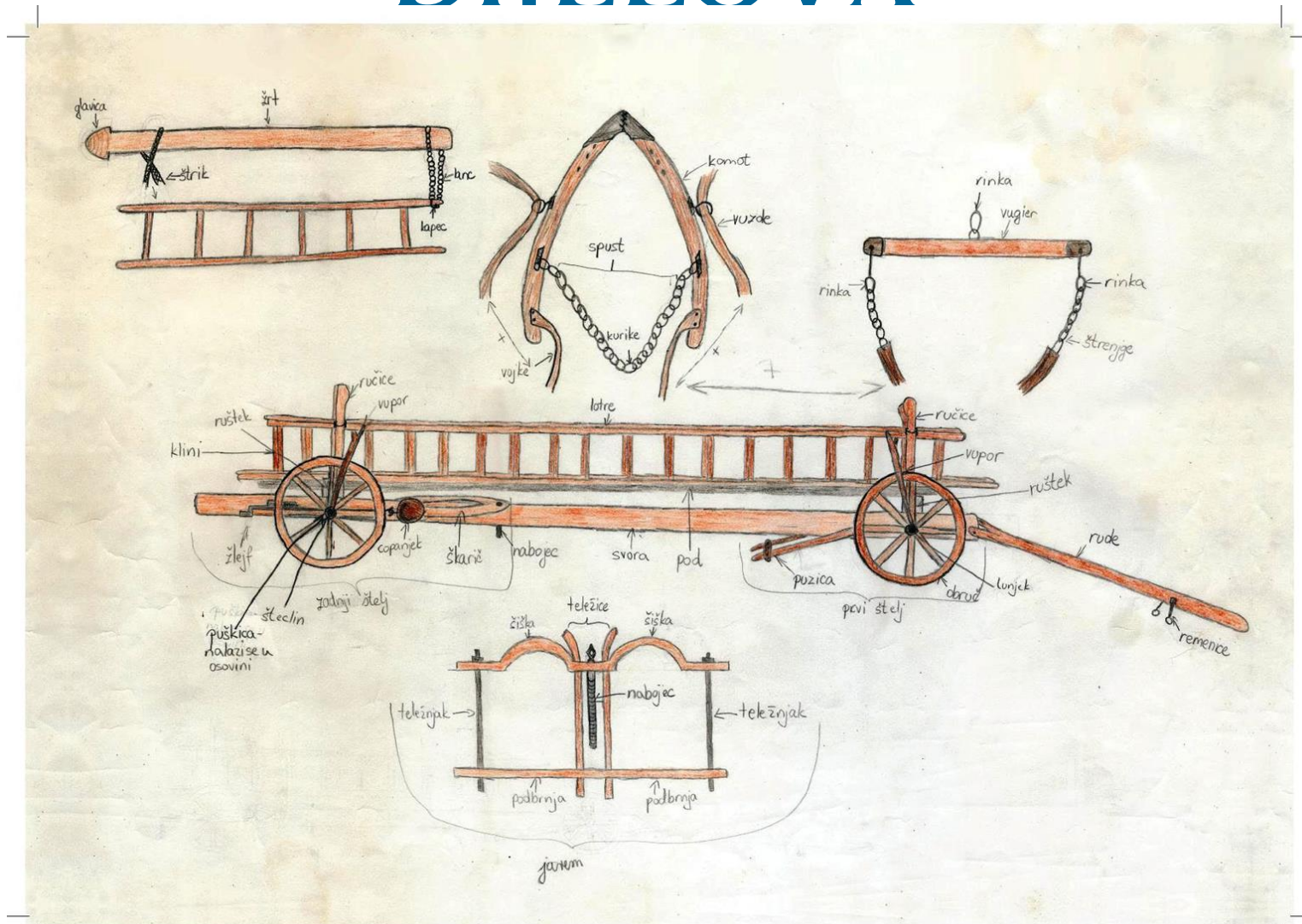
Sve manje učenika govori
i razumije kajkavski jezik.

Kaj, kaj, kaj,
Kaj bum ja fčinił
Za kajkafski kraj?

Kaj buš fčinił,
kaj buš fčinił?
Pa napravi
kajkafskuga rečnika!

NACRTALI SMO STARA KOLA I NAPISALI NAZIVE DIELOVA

SAMO VEZANO UZ KOLA IMA 38 RIJEČI KOJE VEĆINOM NEMAJU PRIJEVOD NA STANDARDNI JEZIK:

- Glavica
- Žrt
- Štrik
- Kapec
- Lanc
- Vojke
- Spust
- Karike
- Komot
- Vuzde
- Rinka
- Vugier
- Štrenjge
- Klini
- Ruštek
- Žlajf
- Ručice
- Vupor
- Šteclin

- Puškica
- Nabojec
- Svora
- Pod
- Puzica
- Prvi štelj
- Zadnji štelj
- Rude
- Remenice
- Lunjek
- Obruč
- Teležnjak
- Šiška
- Teležice
- Podbrnja
- Jarem
- Lotre
- Copanjek
- Škarič

U STARINSKOM ŠTAGLJU NABROJANO JE 55 ALATA I POMAGALA:

- Štagelj
- Tram
- Klanfa
- Stolec za klepati kosu i srp
- Babica
- Klepač
- Piljak
- Drot
- Lotre
- Koš
- Pila na grušt
- Drotkefa
- Rašpa
- Špatlin
- Čavelj
- Meter
- Čavelj roženjičnjak
- Kladivec
- Fanglin
- Vaservaga
- Šrafštuk
- Srp
- Penzlin
- Glietve
- Čavelj stojak
- Kliešče
- Klejbus
- Grehovabic
- Bat
- Kosalka
- Širočka
- Lopata
- Štihača
- Balta
- Sekira
- Vile za gnoj
- Vile za siene
- Štilj
- Motika
- Kopača
- Kramp
- Kajla
- Pik
- Rašpa
- Kosa
- Kosišče
- Šibnjata mekla
- Zubače
- Ruždaljek
- Obirač
- Kosier
- Brus
- Vodier
- Koza
- Kosica

Sinek, ja bum tebe se povedala kak se koj na kajkafskomu veli.

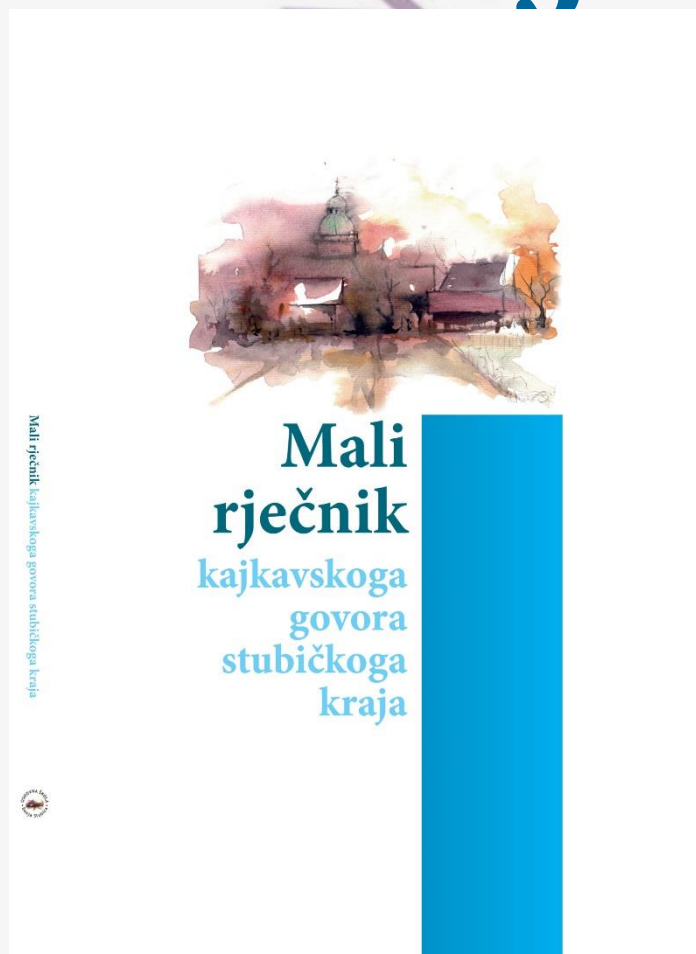
Joj, fala ti babica, mi sme se f škuole degovorili da bume kajkafskoga rečnika napravili.

NACRTALI SMO KAJKAVSKI ABECEDAR

NAPRAVILI SMO RJEČNIK

- Rječnik ima oko 3 000 pojmova, nije baš mali.
- Ima 2 dijela: može se pretraživati po kajkavskoj ili po riječi iz standardnog hrvatskog jezika.
- Tehničke karakteristike: A5 format, 150 stranica, tvrdi uvez, tisak u bojama.

KAJKAVSKO-STANDARDNI HRVATSKI I STANDARDNO HRVATSKO-KAJKAVSKI RJEČNIK

Aa

afinger vješalica za odjeću
ajncug, ancuk odijelo
alto, alta automobil
ambriela, v. umbriela
kišobran
anđel anđeo
apšisan izbljedio
asparabus, sparabus
asparagus, zelena ukrasna
biljka uskih listova
avijon avion, zrakoplov

Bb

baba 1. žena; 2. supruga; 3.
baka; 4. dama u kartama
babica 1. baka; 2. primalja
bajati govoriti neistine ili
poluistine
bajer jarak pun vode, jezero,
bara
bajta, bajtica koliba, kolibica,
baraka
baltica mala sjekira, sjekirica
bančiti dugo čuti, ne spavati,
ali znači i zabavljati se noću
banja, banjica posuda u
kojoj se drži mast ili meso
zaliјano u masti ili ulju
barilec, barilček bačvica za
vino
baviti podnositi
baviti se obavljati neki posao
bažulina 1. kolac za
podupiranje graha; 2.
komušina od graha
bažulj grah (*bik bažulj* –
debeli grah)
beba 1. lutka; 2. djevojka ili
djevojčica
beciklin bicikl
bečati 1. blejati; 2. ružno
pjevati ili plakati
bedak glupan
bedast, bedasti glup
bedastoča glupost, ludost
bedenj velika drvena kaca za
grožđe
bedro batak, boca
bek, bekane zamazano,
prljavo, ovaj izraz se koristi
kad se govori djeci

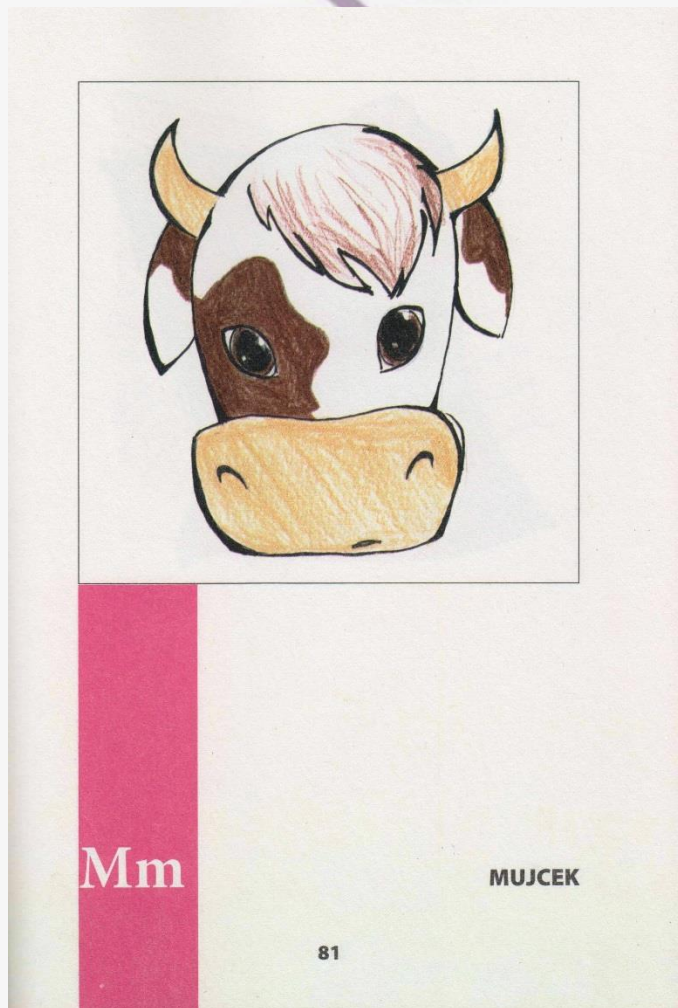
Aa

aerodrom, zračna luka
erodrom
**alat sličan motici, ali
mnogo jači za kopanje
tvrde zemlje** kopača
alat, oruđe, sprave za rad
halat
anđeo anđel
**asparagus, zelena ukrasna
biljka uskih listova**
asparabus, sparabus
automobil alto, alta
avion, zrakoplov avijon

Bb

bacati hitati
**bacati se, koprcati se,
prevrtati se** kopitati se
baciti hititi
bačva lagef, lagev
**bačva manje veličine,
bačvica** lagvič
bačvica za vino barilec,
barilček
besplatno mukte
baka, primalja babica
bala, iscjedak iz nosa
šmrkelj
bančiti, zabavljati se
lumpati
bara, lokva mlaka
batak, boca bedro
batak, mali batak boca,
bocica
berba grožđa branje
bez prez
bez novaca švorc
bicikl beciklin, kotač
**bijelo vino s mineralnom
vodom** gemišť
bijelo biele
bijesan, ljut stekli (stekli pes
– *ljuti pas*)
bilobgdje igde
bilobkakav kakef got
bilobkako kak got
bilobkoji iteri
bilježnica, teka tieka
**biskup; komad mesa peradi
odsječen od zatka** biškup
biti izbirljiv pri jelu
zbrčkavati se

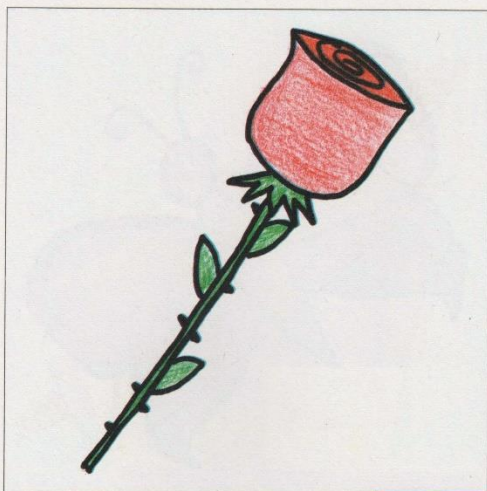
ABECEDAR

- U sredini Rječnika je kajkavski abecedar koji su oslikali učenici članovi Male Kajkaviane.
- Sigurno znate što je mujcek, ali u nekim krajevima Zagorja tako se naziva mačak. Nasmijali smo se zabunama koje iz toga mogu nastati.

ABECEDAR

ROŽA

ROŽA

*Kre moje hiže stoji,
se okol gledi,
jena roža mala,
teru nikamu nebi dala.*

*K srcu mi je več prirasla
jer je baš tu tak velika zrasla.*

*Gda ju nešči vidi,
mam mu se svidi.*

*Si bi ju šteli imeti,
doma si ju na obluk deti,
dobili neju ovu,
naj si kupiju nuovu.*

Marta Hren, 7.b

ABECEDAR

PILIPAR

Pp

PILIPAR

85

*Pilipar leti,
po cvetju gleda.*

*Cieli svet prejde,
naklu nejde.*

*Sikam rad ide,
ze svoje visine ne zide.*

*V rožu legne,
pak se stegne.*

*Leži, leži
i zaspi.*

Marta Kučko, 4.b

TKO JE NAPRAVIO RJEČNIK

Uredništvo:

Anamarija Grabušić, prof.

Koraljka Parlaj, prof.

Danica Pelko, prof.

Magdalena Blagec

Valentina Peštaj

Marta Kučko

Marta Hren

Paula Jozić

Jelena Bubanko

Antonija Bubanko

Patrik Martinek

Sara Haramustek

Eva Pelko

Ilustracije:

Silvija Kraljić

Doroteja Kišur

Magdalena Blagec

Valentina Peštaj

Marta Kučko

Marta Hren

Paula Jozić

Jelena Bubanko

Antonija Bubanko

Patrik Martinek

Rajna Landripet

Eva Pelko

Ida Matilda Repar

Glavna i odgovorna urednica: Danica Pelko, prof.

RJEČNIK SMO U ŠKOLI SVEČANO PREDSTAVILI

Dvorana je bila premala za sve
koji su htjeli biti na
predstavljanju.

Na predstavljanju je bilo veselo,
recitali smo kajkavske pjesme
koje smo sami napisali, bilo je
pjesme i plesa.

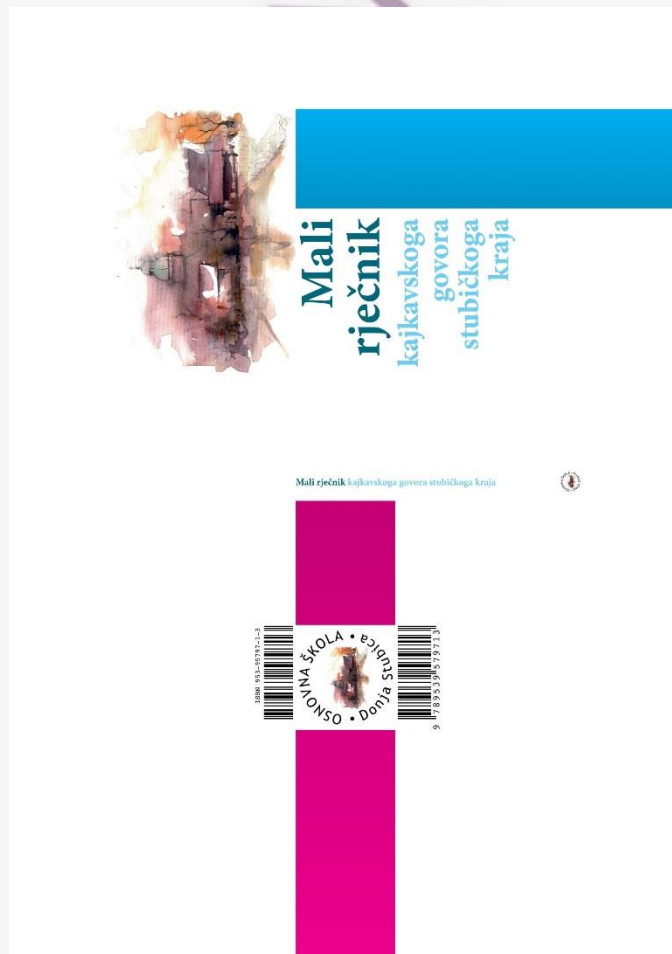
NEK SAD NETKO PROBA REĆI DA NE RAZUMIJE I NE ZNA GOVORITI KAJKAVSKI

PROJEKT JE DOBIO POSEBNU POHVALU HRT-A I DRUGU NAGRADU NA TRIJENALIMA ZAGORSKOG SUVENIRA

IMAMO PLANOVE ZA DALJE:

- 300 primjeraka Rječnika je „planulo” u 3 mjeseca.
- Napravit ćemo novo izdanje s dodatkom u elektroničkom obliku.
- Moći ćete čuti kako se kajkavska riječ izgovara.
- Pratite nas na:
<http://knjiznicads.weebly.com/mala-kajkaviana.html>